

حقوق زن و مرد

از دیدگاه اسلام

جلد اول (مبانی)

سرشناسه: مطهری، مرتضی، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۸.

عنوان و نام پدیدآور: حقوق زن و مرد از دیدگاه اسلام/ مرتضی مطهری؛ کاری از دبیرخانه بینش مطهر.

مشخصات نشر: تهران: بینش مطهر، ۱۴۰۰.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۴۸-۹۷-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: حقوق خانواده -- جنبه‌های مذهبی - اسلام

موضوع: حقوق زن -- جنبه‌های مذهبی - اسلام

شناسه افزوده: دبیرخانه طرح مطالعاتی بینش مطهر

رده‌بندی کنگره: BP۲۳۰/۱۷

رده‌بندی دیوئی: ۲۹۷/۴۸۳۱

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۰۶۹۴۲

www.ketab.ir

حقوق زن و مرد از دیدگاه اسلام
جلد اول (مبانی)

مؤلف: متفکر شهید استاد مرتضی مطهری رحمته الله علیه

ناشر: بینش مطهر چاپخانه: مرکز چاپ و نشر اسراء

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۰ شمارگان: ۵۰۰ قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان

* لطفاً نظرات ارزشمند خود را به دبیرخانه طرح مطالعاتی آثار شهید مطهری یا به آدرس hashemi4693@gmail.com ارسال نمایید.

* جهت راه اندازی طرح و هماهنگی امور مربوطه با دبیرخانه تماس حاصل فرمایید.

آدرس: تهران، خیابان دکتر شریعتی، نرسیده به میدان قدس، خیابان رضایی، خیابان جورابچی، کوچه عابدی، بن‌بست اطلسی، پلاک ۹۰، مؤسسه فرهنگی بینش مطهر.

تلفن: ۰۲۱-۲۲۲۳۸۰۴۹ و ۰۲۱-۲۲۶۷۶۵۳۸ و ۰۲۱-۲۲۶۷۶۵۳۸

آدرس سایت: www.bineshemotahar.ir

فهرست مطالب

۹	.....	مقدمه (۱)
۱۳	.....	مقدمه (۲)
۲۰	.....	شان نزول مقالات حقوق زن در اسلامی
۲۰	.....	که سوالات انگیزشی و امتحانی
۳۳	.....	پیشگفتار
۳۳	.....	که سوالات انگیزشی و امتحانی
۳۵	.....	مشکل جهانی روابط خانوادگی
۳۵	.....	راه حل های پنداری
۳۵	.....	الف: تقلید از غرب
۳۶	.....	ب: جبر تاریخ
۳۶	.....	ما و قانون اساسی
۳۷	.....	عواطف مذهبی جامعه ایرانی
		فصل اول: مقام زن در اسلام
۴۰	.....	درس اول: مقام انسانی زن از نظر قرآن
۴۰	.....	که سوالات انگیزشی و امتحانی
۴۱	.....	فلسفه خاص اسلام درباره حقوق خانوادگی
۴۲	.....	تساوی یا تشابه؟
۴۴	.....	مقام زن در جهان بینی اسلامی
۴۹	.....	درس دوم: تشابه نه و تساوی آری
۴۹	.....	که سوالات انگیزشی و امتحانی
۵۳	.....	اعلامیه حقوق بشر فلسفه است نه قانون
۵۵	.....	فلسفه را با کوپن نمی توان اثبات کرد
۵۵	.....	نگاهی به تاریخچه نهضت حقوق بشر در اروپا
۵۸	.....	درس سوم: حیثیت و حقوق انسانی
۵۸	.....	که سوالات انگیزشی و امتحانی
۵۹	.....	نکات مهم مقدمه اعلامیه حقوق بشر
۶۰	.....	مقام و احترام انسان
۶۱	.....	تنزل و سقوط انسان در فلسفه های غربی
۶۳	.....	تناقض غرب درباره انسان
۶۴	.....	خود و خدا قراموشی در غرب

فصل دوم: مبانی طبیعی حقوق خانوادگی

درس چهارم: مبانی طبیعی حقوق خانوادگی (۱)	۶۸
که سوالات انگیزشی و امتحانی	۶۸
رابطه حقوق طبیعی و هدفداری طبیعت	۶۹
حقوق اجتماعی	۷۰
حقوق خانوادگی	۷۱
درس پنجم: مبانی طبیعی حقوق خانوادگی (۲)	۷۳
که سوالات انگیزشی و امتحانی	۷۳
طبیعی یا قراردادی بودن زندگی خانوادگی	۷۵
فرضیه چهار دوره	۷۶
زن در طبیعت	۷۸

فصل سوم: تفاوت‌های زن و مرد

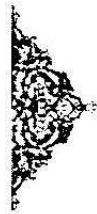
درس ششم: تفاوت‌های زن و مرد (۱)	۸۲
که سوالات انگیزشی و امتحانی	۸۲
تناسب یا نقص و کمال؟	۸۳
نظریه افلاطون	۸۴
افلاطون و ارسطو، رو در روی یکدیگر	۸۶
نظر دنیای امروز	۸۶
دوگونی‌ها	۸۷
درس هفتم: تفاوت‌های زن و مرد (۲)	۸۹
که سوالات انگیزشی و امتحانی	۸۹
شاهکار خلقت	۹۱
پیوندی بالاتر از شهوت	۹۲
دوگونی احساسات مرد و زن نسبت به هم	۹۳
نظریه یک خانم روانشناس	۹۴
نهضت عجولانه	۹۵
نظریه ویل دورانت	۹۵

فصل چهارم: بحث قرآنی پیرامون حقوق متقابل زن و مرد

درس هشتم: حکومت مرد بر زن در محیط خانوادگی (۱)	۱۰۴
که سوالات انگیزشی و امتحانی	۱۰۴
مساوات غیر از عدالت است	۱۰۵

اختلاف استعداد بین زن و مرد.....	۱۰۷
تحلیل قوامت مردان بر زنان.....	۱۰۹
محدوده مطیع و مطاع بودن زن و مرد.....	۱۱۱
برتری‌های متقابل مرد و زن.....	۱۱۱
تفاوت عواطف زن و مرد.....	۱۱۳
تفضیل متقابل میان زن و مرد.....	۱۱۳
نهضت زنان یا مردان.....	۱۱۴
راه تسلط زن بر مرد.....	۱۱۵
تحلیل یکی دیگر از علل حکومت مرد بر زن در اجتماع منزلی.....	۱۱۶
اوصاف زن صالح از منظر قرآن.....	۱۱۷
تفاوت حکومت با تحکّم.....	۱۱۸
حدود حکومت مرد در خانواده.....	۱۱۹
درس نهم: حکومت مرد بر زن در محیط خانوادگی (۲).....	۱۲۰
که سوالات انگیزشی و امتحانی.....	۱۲۰
آیا اجتماع منزلی نیاز به مطاع دارد؟.....	۱۲۱
طبیعت زن و اطاعت از مرد.....	۱۲۲
تسلط متقابل زن و مرد و ایجاد وحدت.....	۱۲۳
صلاحیت مرد برای حکومت در خانواده.....	۱۲۴
علت حکومت مرد بر زن.....	۱۲۵
مسئله نشوز.....	۱۲۶
درس دهم: حکومت مرد بر زن در محیط خانوادگی (۳).....	۱۳۰
که سوالات انگیزشی و امتحانی.....	۱۳۰
آیا هر نوع حکومت فردی مستلزم ظلم است؟.....	۱۳۱
بررسی فرضیه‌ها درباره حکومت فردی.....	۱۳۴
صرف حکومت فردی ظلم نیست.....	۱۳۵
ظلم پدر بر فرزند براساس محبت است.....	۱۳۶
تفاوت اجتماع منزلی و اجتماع مدنی.....	۱۳۷
خامی و ناپختگی افراد مجرد.....	۱۳۸
تفاوت حقوق خانوادگی با حقوق اجتماعی.....	۱۴۰
لزوم قانونی شدن طلاق.....	۱۴۱
ماجرای رنجان پیامبر ﷺ.....	۱۴۴

مقدمه (۱)

بسم الله الرحمن الرحيم

پس از حمد و تسبیح خدای تعالی، سلام و درود خویش را به روان پاک استاد شهید مرتضی مطهری نثار می‌داریم که با شمع فروزان خود، مردگان را حیات بخشید و به ظلمت‌ها نور افشاند، معلم شهیدی که پس از گذشت چند دهه از شهادتشان آثار آن شهید سعید همچنان از طراوت و سرزندگی خاصی برخوردار بوده و به عنوان اندیشه حماسه و ظهور با تبیین اسلام ناب محمدی ﷺ جوابگوی بسیاری از مسائل و نیازهای فکری جامعه می‌باشد. از این رو ولی معظم فقیه آثار ایشان را به عنوان مبنای فکری نظام جمهوری اسلامی معرفی نموده است.

در طول سالیان پس از شهادت ایشان در چاپ آثار استاد، زحمات زیادی صورت پذیرفته که جای تقدیر و تشکر دارد؛ اما آثار از آن سال تاکنون به صورت کشکولی و غیرعلمی و برنامه‌ریزی نشده توزیع شده است، با توجه به تجربه مستمر طرح مطالعاتی آثار شهید مطهری و تأکیدات ولی معظم فقیه دامه در لزوم برنامه‌ریزی در این آثار و همچنین بازخورد نظرات مخاطبین و بینش پژوهان، با هدف ایجاد نظام فکری و کادرسازی معرفتی، لزوم بازنگری در نحوه چینش مطالب استاد، مشهود می‌باشد؛ بنا به ضرورت فوق دبیرخانه بینش مطهر اقدام به بازنگری و بازسازی آثار ایشان در قالب سیر مطالعاتی آسان به مشکل با رویکرد موضوعی و نظام‌مند نموده است.